

Violence as a service/Vold som handelsvare

Rekruttering av barn og unge til vold og alvorlig kriminalitet

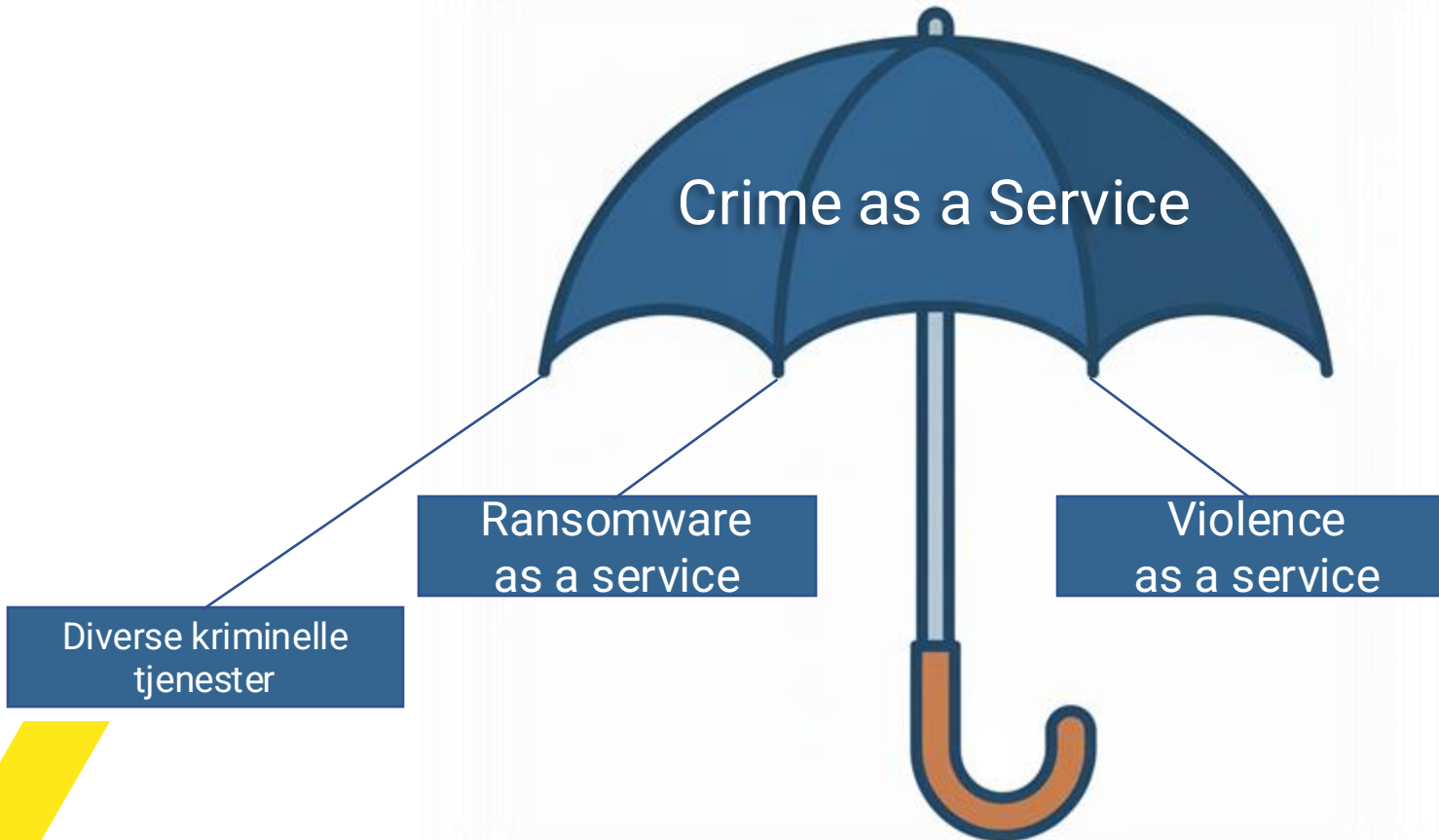
Agenda

-
-
- Begrepsavklaring
 - Fenomenet VaaS
 - Rekruttering
 - Gjerningspersoner
 - Faresignaler

POLITIET
KRIPOS

Begrepsavklaring

POLITIET
KRIPOS

Violence as a Service (Vaas)

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

Slik fungerer vold som handelsvare

Begrepet vold som handelsvare beskriver hvordan voldshandlinger settes bort til kriminelle aktører som tilbyr slike tjenester mot betaling.

Fenomenet innebærer ofte at mindreårige eller unge voksne utfører trusler, voldshandlinger eller drap på oppdrag. Rekrutteringen skjer gjerne gjennom digitale kanaler som sosiale medier, nettfora eller krypterte meldingstjenester.

FIRE NØKKELROLLER I VOLDSKJEDEN

Oppdragsgiver

Personen som bestiller og finansierer forbrytelsen, ofte lokalisert i utlandet.

Rekrutterer

Personen som rekrutterer potensielle gjerningspersoner, vanligvis via krypterte meldingstjenester eller spill-/chatplattformer.

Tilrettelegger

Personen som sørger for at forbrytelsen kan gjennomføres, ved å ordne logistikk, skaffe våpen og økonomiske ordninger.

Gjerningsperson

Personen som fysisk utfører forbrytelsen, ofte en uerfaren mindreårig uten tilknytning til en kriminell gruppe eller til rekruttererne.

VaaS – Vold som handelsvare

- Annonsering på sosiale medier
 - Oppdrag innen drap, vold og trusler
 - Salg av narkotika, våpen, eksplosiver og håndgranater
- Startet som et lokalt problem i Sverige i 2023.
- Utviklet seg raskt til et nasjonalt og internasjonalt problem.
- Bruken av sosiale medier fører barn/ungdom direkte til plattformer/applikasjoner som driftes av organiserte kriminelle.
- Veldig store forum gjorde rekrutteringen veldig effektiv. Nesten ubegrenset tilgang til unge utførere.
- Rekrutteringen skjer på tvers av landegrenser.

VaaS – Utfører

- Unge gutter spesielt utsatt, men jenter rekrutteres til andre roller
- Erfaring viser at barn bosatt på institusjon er spesielt sårbare
- Barna blir utsatt for grooming og det brukes "gaming" metoder som ulike utfordringer for å få "poeng"
- Ekstrem liten erfaring med at utførere får betalt det de loves
- Blir i de aller fleste tilfeller tatt raskt
 - Må ofte utføre nye oppdrag dersom de ikke blir tatt

VaaS – Tilrettelegger

- Ofte eldre enn utfører
 - Sørger for at det er mulig å gjennomføre oppdraget
 - Bestille sparkesykkel/uber/bussbillett
 - Booke Airbnb
 - Sørge for overlevering av våpen etc.
 - Ofte kjent for politiet
 - Kan være tidligere utøver
 - Kan allerede ha en knytning til et kriminelt nettverk
- Blir som regel tatt i forbindelse med etterforskningen

Rekrutteringsprosessen

Barn/unge er aktive i ulike sosiale medier.
Utsettes for propaganda fra organiserte kriminelle der de lokkes
over til andre plattformer. I senere tid har også annonser blitt lagt
ut her.

Annonsering av ulike voldsoppdrag der det søkes etter
utførere og hvor man kan melde interesse ved å sende
direktemelding til annonsør/rekrutterer.

Utfører blir lagt til i gruppe der videre
planlegging av voldsoppdraget skjer.

Unge utøvere, hva skal voksne se etter?

- De starter med å bruke krypterte applikasjoner. Spør hvorfor. Hva trenger de å skjule?
- De begynner å snakke annerledes. Nye meninger, nye verdier. Noen ganger helt plutselig. Hvem lytter de til?
- De begynner å lyve mer. Eller unngår spørsmål helt.
- De får nye venner. Spesielt eldre eller voksne som du aldri har møtt.
- De kommer hjem med nye ting. Klær, telefoner, penger uten noen forklaring på hvor det kommer fra.
- De slutter å spørre etter penger, men ser ut til å ha nok. Det er ikke uavhengighet, men et rødt flagg!
- De trekker seg fra sitt normale liv. Dropper skolen, unngår rutiner. Mindre interessert i gamle venner og hobbyer.

